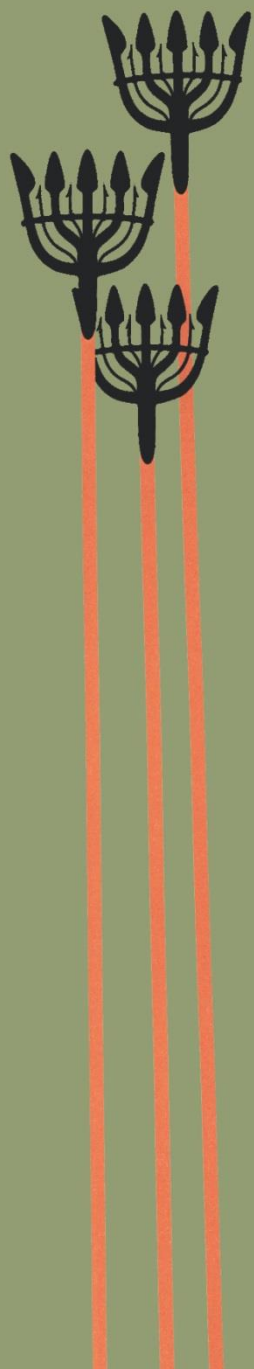

BLEKINGE MUSEUM

Rapport 2016:12

Edestad 229 Förundersökning i samband med återställande

Gröningegården 7:1 Edestad socken,
Ronneby kommun 2016

Arwo Pajusi

Rapport 2016:12

Edestad 229

Förundersökning i samband med återställande

Gröningegården 7:1
Edestad socken
Ronneby kommun

Arwo Pajusi

Blekinge museum

Borgmästaregatan 21
371 35 Karlskrona

Växel: 0455-30 49 60 vardagar 8-16
Reception: 0455-30 49 85

www.blekingemuseum.se

© 2016 Blekinge museum

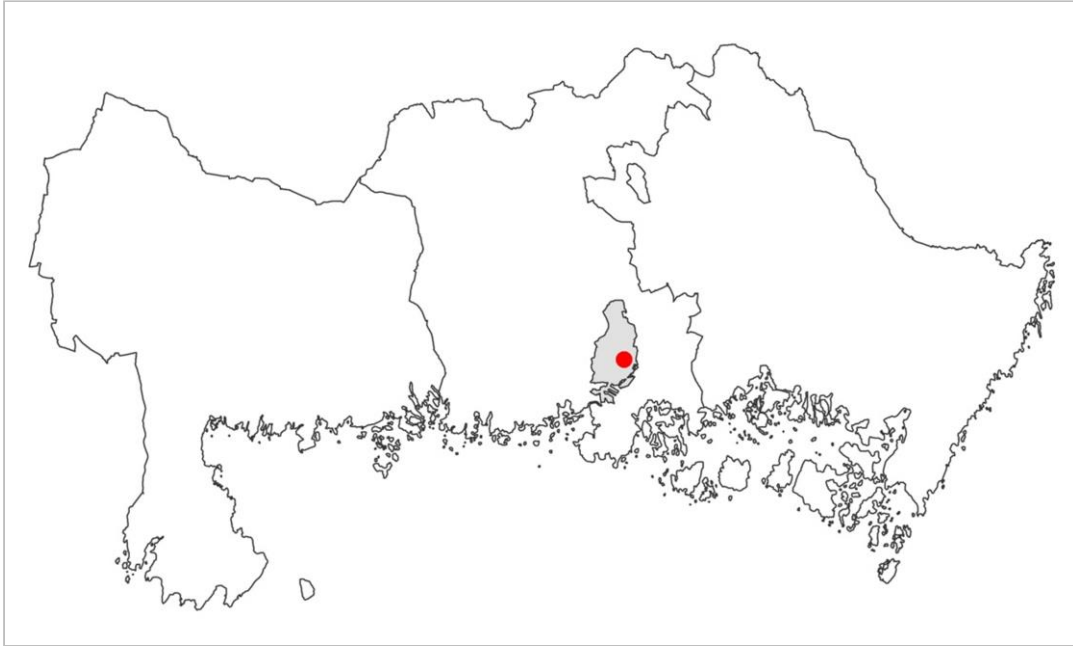
Omslagsfoto: Arwo Pajusi

©LMV, Gävle. Dnr i2014/00931, LMV

Edestad 229, Förundersökning i samband med återställande.

Innehåll

Inledning och bakgrund	5
Topografi och fornlämningsmiljö	5
Metod och genomförande	6
Resultat	6
Administrativa uppgifter	8

Ronneby kommun, Edestad socken och undersökningsområdet markerat.

Undersökningsområdet markerat på Väggkartan resp. Terrängkartan

Inledning och bakgrund

I slutet av mars 2016 genomförde Blekinge museum en förundersökning av fornlämningen RAÄ Edestad 229 på uppdrag av Länsstyrelsen. Denna, ursprungligen resta sten, påträffades liggande, delvis övertorvad, i samband med att området 2009 röjdes för bete. Stenen restes därefter av brukaren utan tillstånd från Länsstyrelsen. Förundersökningen syftade till att utreda om ursprungligt läge kunde fastslås för stenen, och arbetet skulle även inbegripa ett återställande till placeringen innan nämnda röjningsarbete genomfördes.

Topografi och fornlämningsmiljö

Landskapet är kuperat med odlade ler- och sandslätter, Moränen dominerar på höjdlägen. Omgivningarna hyser flertalet fornlämningar. Edestad 54:1, domarring. Edestad 52:1 och 52:1. Stenarna påträffades vid utvidgning av kyrkogården 1925, ca 125 meter öst om kyrkan. Stenarna låg parallellt invid varandra och vinkelrätt mot landsvägen. Vid en samma år av Knut Kjellmark gjord besiktning framkom invid stenarnas syd respektive nord ände en "kolbemängd fläck" ca 0,2 meter under markytan. Inga brända ben eller artefakter påträffades (ATA dnr no 3025, 1925-10-13). Under medeltid var källan vid Edestads kyrka, 53:1, en vällfartsplats.

Metod och genomförande

Arbetet utfördes under en dag. Det inleddes med metalldetektering av ett cirka 15 kvadratmeter stort område kring fyndplatsen. Handgrävning genomfördes runt stenen så länge det ansågs säkert med hänsyn till fallrisken. En rundsling lades därefter om stenen, varvid den med grävmaskinens hjälp försiktigt kunde rubbas ur läge. Stenen placerades slutligen på samma punkt som den påträffades på vid röjningsarbetet 2009. Ett tolv kvadratmeter stort schakt öppnades ned till steril undergrund, och i samband med utfördes även rensning för hand. Dokumentation skedde genom manuell inprickning, handritning och fotografering med digitalkamera.

Resultat

Metalldetekteringen gav inga utslag, och inga lösfynd framkom heller vid eftersök i dumphögar. Ett mindre antal stenar samt stenlyft iaktogs i två koncentrationer vid schaktningsarbetet. I undergrunden kvarliggande stenar var 0,1-0,4 meter stora. Avståndet mellan ansamlingarna var 1,6 meter (NV-SÖ). Matjord och undergrund var i övrigt helt stenfri och inga fynd påträffades varken vid schaktning eller vid handgrävning.

Mot bakgrund av spårens karaktär samt övriga närliggande observationer av tidigare resta stenar, är det rimligt att anta att de framkomna spåren utgör rester av fundament till idag avlägsnade, likaledes resta stenar. Sannolikt har den 2009 flyttade stenen ursprungligen varit placerad vid någon av de 2016 framrensade stenkonzentrationerna.

RAÄ Edestad 229 återställdes slutligen i liggande position i enlighet med direktiv från Länsstyrelsen.

Stenar och stenbyft i undergrund.. Foto mot Ö.

Stenen lagd i förmodat läge år 2009. Foto mot SÖ.

Resta stenen. Foto mot Sö

Administrativa uppgifter

Socken	Edestad socken
Kommun	Ronneby kommun
Länsstyrelsens diarienummer	431-2226-15, 2015-05-12
Blekinge museum diarienummer	BM2015-213
Undersökningstid:	2016-03-23
Personal:	Arwo Pajusi
Läge:	623_52_0
Koordinatsystem:	SWEREF 99 TM.
Koordinater för undersökningsytans sydvästra hörn: x: 623 0374 y: 522504	
Dokumentation:	Mätdata samt digitala fotografier förvaras i Blekinge museum.
Fynd:	Inga fynd tillvaratogs
Kartanvändning:	©LMV, Gävle. Dnr i2014/00931, LMV
Rapport granskad av	Mikael Henriksson

Rapportserie 2016

Blekinge museum

2016:1 **Vekeum 22:1. Särskild utredning.** Mörrums socken, Karlshamns kommun.

2016:2 **Arkeologisk undersökning av två vikingatida grophus i Mörby.** Mjällby socken, Sölvesborgs kommun.

2016:3 **Arkeologiska förundersökningar i Mörby 2014-2015.** Mjällby socken, Sölvesborgs kommun.

2016:4 **Särskild utredning och förundersökning inför nedläggande av VA-ledning mellan Kulen och Uttorp, 2013-2014.** Sturkö socken, Karlskrona kommun.

2016:5 **Efterundersökning Västra Vång 2013.** Johannishus 1:2, Hjortsberga socken, Ronneby kommun.

2016:6 **Arkeologisk forskningsgrävning 2014. RAÄ Hjortsberga 307.** Johannishus 1:2, Hjortsberga socken, Ronneby kommun.

2016:7 **Arkeologisk undersökning RAÄ Hjortsberga 173.** Johannishus 1:2, Hjortsberga socken, Ronneby kommun.

2016:8 **Hästholmen 1:67. Arkeologisk efterundersökning etapp 2.** Hästholmen 1:67, Torhamns socken, Karlskrona kommun.

2016:9 **Glasfynd från Västra Vång.**

2016:10 **Augerum 98:1, Afvelsgärde 1:1 Arkeologisk undersökning av stensättning 1975.** Augerums socken, Karlskrona kommun

2016:11 **Torstäva 15:1. Arkeologisk utredning i samband med planerad detaljplan.** Torstäva 15:1, Ramdala socken, Karlskrona kommun.

2016:12 **Edestad 229, Arkeologisk förundersökning i samband med återställande.** Gröningegården 7:1, Edestad socken, Ronneby kommun.

